

Kan staden och dess innevånare få för mycket av grönska och natur?

Referat från debatten på ABF-huset den 31 augusti.

På den övergripande frågan från **Lennart Tonell**, som ledde debatten, om betydelsen av grönska svarade **Lars Nyberg**, länsstyrelsen, att han alltid tänker på att naturen är en ändlig resurs och **Bette Malmros**, Landstingets Regionplanekontor, att naturen är den bästa lekplatsen för barn. **Ulrika Egerö**, Stadsbyggnadskontoret i Stockholm, framhöll att kunskapsunderlagen i natur- och miljöfrågor är gott men att man vet mindre om människorna, vad de gör och deras behov. Vidare att parkplanen bara är ett planeringsunderlag som ska vägas samman med många andra – trafik, boende, skolor m.m. När politikerna lovar 15.000 bostäder hamnar de i knät på byggherrarna. Det finns många platser där man kan bygga på grönområden (det är den billigaste marken) och samtidigt förbättra miljön: bebyggelse längs motorvägar skärmar av buller, grönområden fungerar som barriärer och blir bättre om de omvandlas till gröna "stråk".

Bette Malmros sa att länets strategi är att bevara de gröna kilarna, bygga tätt och skapa nya regionkärnor utanför Stockholms innerstad. Det finns gott om plats att bygga i goda kollektivtrafiklägen. När man utvecklar nya stadsdelar är det viktigt att göra det med ett helhetsgrepp och planera in parker, bollplaner och stor grönytor. Det görs inte alltid idag pga. brist på pengar. **Lars Nyberg** hävdade att kvalitet på grönområdena är viktigare än kvantitet och framhöll vattenytor och bergsknallar som väs så viktiga att bevara. Lars Nyberg ville även slå ett slag för kulturlandskapet utanför storstaden (Ekerö?). Självklart leder Förbifart Stockholm till bebyggelse på Ekerö – kanske inte ett helt Göteborg ...

Ulf Sandström, MKB-centrum vid Sveriges lantbruksuniversitet, berättade att planerare som han frågat inte kunde svara på frågan om miljökonsekvensbeskrivningar någonsin påverkat en plan. Det är uppenbart att vissa riksintressen (vägar, bostäder?) väger tyngre än andra.

Jonny Kellner, byggföretaget Veidecke, sa att det blir svårare och svårare att gå fram med planer i grönområden och att den unga generationens planerare och tjänstemän är tydligare med de gröna frågorna än de äldre. Samråd kan också ha stor inverkan. FN har nyligen antagit en rekommendation att man ska ta hänsyn till barns behov i stadsplanering.

Bette Malmros instämde i att kunskaperna förbättrats avsevärt men att mycket återstår. Nu omvandlas naturområden till mångfunktionella parker. Viktigt att belysa är grönområdets betydelse för det lokala klimatet, förmåga att absorbera dagvatten, skänka svalka, bereda hälsa etc. **Ulf Sandström** tog fram Boverkets 10 år gamla lista över grönområdets betydelse. Han ställde också frågan om förtätning är bra: en studie i Holland visade att med större täthet ökar trafikarbetet istället för att minska. **Bette Malmros** fyllde i att förtätning idag upplevs som en kris för många människor men att samtidigt det sker en snabb kunskapsutveckling som gör att social perspektiv blir viktigare och att det blir viktigt att arbeta tvärssektoriellt och integrerat med gröna frågor, skola, trafik, klimat, hälsa m.m. **Ulrika Egerö** ansåg att stadsliv (snarare än stadsmässighet) går att förena med närhet till grönområden och tog som exempel Gröndal. Alla barn kan gå ut i grönområden utan att passera någon stor gata. Höga hus måste stå glest för att medge luft och ljus, då vinner man inte någon yta. Norra Station riskerar att bli mycket dålig boendemiljö. **Lars Nyberg** fyllde på med att höga hus skapar obehagliga vindförhållanden och **Ulf Sandström** talade om schaktstad. **Jonny Kellner** sa att höga hus inte ger bra ekonomi.

Sen hettade det till när **Bitte Liberg** och **Gerd Spens** frågade om planerad bebyggelse i Blecktornsparken, kv Plankan och Högalidskyrkans park. Ingen i panelen ville ta ansvar för dessa planer. Ulf Sandström avslutade genom att betona långsiktigheten – att allt skulle planeras för att hålla i minst sju generationer, precis som indianstammen Iroqueserna.

Eftersom ingen i panelen besvarat frågan i rubriken för debatten ställde **Richard Murray**, ordförande i Förbundet för Ekoparken, frågan på nytt i en litet skarpare formulering: Har Stockholm och dess invånare för mycket grönska och natur idag? **Ulf Sandström** svarade nej. Alla **övriga** svarade ja, med olika förbehåll om innerstaden och att kvalitet är viktigare än kvantitet.

Richard Murray